

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Ad part. 4. Quæst. 106. Decisio CXII. Regula de jure quæsito non tollendo
an habeat locum in jure exemptionis, aliove simili privilegio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

Ad part. 4. Quæst. 106.

D E C I S I O N E C X I I .

Regula de jure quæsto non tollendo an habeat locum
in jure exemptionis, aliove simili privilegio.

Illustriſſ. Seraphino.

*Intra impref-
ſas Seraphini
decisio. 1082.*

Cæſaraugustana exemptionis.

Lunæ 13. Iunii 1594.

S U M M A R I U M .

1. Regula de jure quæsto habet locum in jure ex privilegio.
2. Dicitio, quomodolibet, includit ius omnem, etiam minimum.
3. Privilgium ex causa onerosa habet vim contraria.
4. Ius subjectionis, quod quis unitantum & non pluribus subjiciatur, est ius valde considerabile.
5. Habere unum Superiorum magis quam alium, an dicuntur res modici momenti.
6. Regula de jure quæsto non obstat, ubi constat de voluntate Pape.
7. Papa in dubio non presumitur prejudicare regula de jure quæsto, nisi expressè id faciat.
8. Clausula de plenitudine potestatis licet operetur in tertii prejudicium, non tamquam operatur in prejudicium regulæ, de jure quæsto non tollendo.
9. Protestatio posita in regula de jure quæsto non tollendo tollit consensum ab alio, quoties ei non derogatur.
10. Gratia principaliſſ. corrumpit, evanescunt omnes clausule accessoria.

Dominomini steterunt in decisis coram R.P.D. meo Orano, nam regula de non tollendo jure quæsto habet locum in jure quomodolibet quæsto etiam ex privilegio juxta decis. Mohed. 82. Sarnenſuper reg. de non toll. quæst. 15. circa fin. Gorad.

Nonna

- 2 Gorad, consil. 14. numer. 22. Rolan, consil. 22. numer. 23. lib. 4. & dictio quomodo libet includit omne jus etiam minimum, glas. in Clem. 2. in verb. (quomodo libet,) defens.
- 3 excom. Paris, consil. 58. numer. 10. lib. 1. quæ maximè procedit, cum privilegium exemptionis, de quo agitur, fuerit obtentum ex causa onerosa, & sic ut in vim contractus, C. si Papa, de privileg. in 6. Feln. in C. novit, numer. 8. vers. aut verò prout-
- 4 gum de jud. cui non est censendum Papam voluisse derogare, Lap. alleg. 96. Moltid. dec. 350. & non est dubandum, hoc jus esse valde considerabile, quidquid in contrarium deducatur, ut patet ex c. dilect. de Capell. Monach. cum aliis pluribus iuribus, in quibus habetur magna ratio hujus juris: interest enim valde usi tantum, & non pluribus subjici, Feln. in c. dilect., vers. hominib. inviuis de maior. & obed. Pus. dec. 31. in fin. lib. 1. maximè cum adfusser diurnalis super exemptione inter Archiepiscopum & Ecclesiam, quæ præbuit justam occasionem fel. rec. Sexto V. concedendi hoc privilegium. Non obstat quod habere unum Superiorum magis quam alium, sit res modici momenti, juxta dec. allegatum in causa Legionensi, quia in illa causa agatur de parochianis, quorum non valde intererat, an Ordinarius, an Archidiaconus haberet cognitionem certarum causarum: hic verò agitur de eximenda Ecclesia ab inferiori, & subiiciendo eam soli Pontifici, quod est jus, ut dictum est, valde considerabile, & contrarium dicere est contra omnes loquentes in materia exemptionis. Non obstat quod per litteras S. D. N. fiat redditus ad jus commune, quia nihilominus intrat Regula, nam illud procedit, ubi fit redditus respectu omnium, ut per Sebastianum Sapian., & alios allegatos in causa Cauriens. Jurisdictionis, coram bon. mem. Canucio. Non obstat quod dicitur regulam non obstat, ubi conflit-
- 7 Papam voluisse præjudicare, quia de hoc queritur, an voluerit, & propter protestationem in regula appositam constat nolle, quibuscumque utatur verbis & clausulis, nisi expresse derogeret regulæ. Sarnens. in proem. d. reg. quæst. 5. numer. 3. & fuit dictum in causa Burgense. juris sepiendi, coram bon. mem. Cesare de Graff. 10. Iunii 1577,
- 8 quæ habetur in tte. de rescript. decisi. 9. Non obstat Paris. & Gozad. allegati, qui volunt clausulam, de plenitudine potestatis, operari in tertii præjudicium, quia hoc non habet locum in terminis Regulae, in qua protestatio tollit consensum, & voluntatem ab actu gerendo, ubi ei non derogatur, & ita nulla potest alia formulatio introduci, per quam possit dici constare de mente Papæ, nisi faciat regulæ memorem, & ita decisum fuit coram R. P. D. meo Blanchetto in una Mediolanensi fructu m. 24. Aprilis 1592. in propriis terminis hujus clausulæ.
- Non obstante auctoritates allegatae Sarnens. Curt. Iun. Caffan. Roland. & aliorum, quia fuerunt alias sublatæ per Rot. in decisi. 6. bon. mem. Domini de Graffis, decisi. 7. 9. de verb. sign. ultimo non obstat aperio oris, quia cum tota gratia ex allegato defectu corrut, clausulae accessoriae omnes evanuerunt, & nihil inde deduci potest, quod

quod oblitus privilegio exemptionis, de quo agitur. Et ita conclusum, standum esse in decisis.

Ad Quæst. 108. Additio.

Observa breviter, quod hodie ex Concilio Tridentino sess. 7. cap. 14. dexter format, exempti sæculares indistinctè, regulares vero si extra claustra degant, Ordinario subiectiuntur in causis mercedum & miserabilium personarum, qua de rev. Barbo, de Episcop. alleg. 106 num. 43. Roderic. quæst. regul. tom. 1. quæst. 65. art. 13. Rot. in Turritana conservatoria 15. Iunii. 1668. coram Roverendiss. D. Albergate Decano, qua est decif. 285. num. 9. & seqq. par. 15 recent.

Ad Quæst. 112. Additio.

Quod Episcopi habeant Fiscum not. glossa in cap. Quia diversitatem in verb. præter de concess. præb. & ibi DD. Cardin. in clement. volentes, §. in 3. quæst. de heretic. &c hanc esse communem sententiam testatur Covarruv. variar. resol. lib. 2. cap. 9. num. 11. Clav. in praet. crimin. § fin. quæst. 80. num. 5. Peregrin. de jure Fisci, lib. 1. tit. 2. num. 105. & tenuit Rota coram Achille de Grass. decif. 2. de offic. ordin. & decif. 4. de testament. in antiqu.

Nnn 2

D E-